

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з організаційно-методичної роботи

Карина НЕМАШКАЛО

ОБЛІК В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"
Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"
Освітній рівень Перший (бакалаврський)
Освітня програма "Облік і аудит"

Статус дисципліни обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-консалтингу

Андрій ПИЛИПЕНКО

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри обліку і бізнес-консалтингу

Протокол № 3 від 12.10.2022 р.

Розробник(и):

Кудіна О.М., канд. екон. наук, доцент.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри –розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Реформа з модернізації бухгалтерського обліку у державному секторі об'єднала методологічні основи бухгалтерського обліку для розпорядників бюджетних коштів, державних цільових фондів, органів Казначейства, які тепер повинні вести бухгалтерський облік з урахуванням однакових правил. Бухгалтерський облік і звітність призвані забезпечити відкритість та прозорість інформації про економічний стан суб'єкта державного сектору, ефективно витрачання бюджетних коштів для надання публічних послуг високої якості. В процесі реформування управління державними фінансами бухгалтери-бюджетники першими стикнулися з проблемами імплементації міжнародного права в національне законодавство. Вивчення обліку в бюджетних установах зумовлює необхідність вміти швидко адаптуватися до змін, налаштовуватися на нові критерії формування облікової політики та звітності. Фінансові працівники бюджетної сфери повинні зосереджувати увагу не лише на контролі за витратами, а й на підвищенні ефективності наданих послуг бюджетними установами.

Програма вивчення навчальної дисципліни "Облік у бюджетних установах" є обов'язковою навчальною дисципліною та вивчається згідно з освітньо-професійною програмою «Облік і аудит» підготовки бакалаврів спеціальності "071 Облік і оподаткування", галузь знань 07 «Управління і адміністрування».

Метою навчальної дисципліни «Облік в бюджетних установах» є надання знань та практичних навичок здобувачам вищої освіти щодо побудови системи обліку активів, зобов'язань, капіталу, доходів, витрат та формування звітності бюджетних установ з використанням вимог національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі.

Завданнями навчальної дисципліни "Облік у бюджетних установах" є

- засвоєння організаційно-правових засад діяльності бюджетних установ;
- набуття студентами стійких знань з теорії та практики обліку діяльності бюджетних установ;
- оволодіння практичними навичками складання первинних, зведених документів та форм фінансової звітності.

Об'єктом навчальної дисципліни є фінансово-господарська діяльність бюджетних установ.

Предметом навчальної дисципліни є облік господарських процесів, які охоплюють різноманітну діяльність бюджетних установ.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Економіка підприємства	Облік за видами економічної діяльності
Фінанси	Облік в банках
Податкова система	Облік і звітність в оподаткуванні
Бухгалтерський облік	Виробнича практика
Фінансовий облік	Управлінський облік

Компетентності та результати навчання за дисципліною за ОП 2019 року

Компетентності	Результати навчання
ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.
ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК03. Здатність працювати в команді.	
ЗК04. Здатність працювати автономно.	
ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	
ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.	
ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці	
СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	
СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення	
СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень	
СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.	
СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості	
СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів	
СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування	
СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків	
СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи побудови бухгалтерського обліку бюджетних установ. Облік активів.

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в бюджетних установах.

- 1.1. Організаційно-правові засади діяльності бюджетних установ.
- 1.2. Бухгалтерський облік в державному секторі.
- 1.3. Облікова політика бюджетних установ, її зміст.

Тема 2. Облік доходів і витрат.

- 2.1. Розпорядники коштів, їхні права та обов'язки.
- 2.2. Класифікація та визнання доходів та витрат.
- 2.3. Розкриття інформації про доходи та витрати.

Тема 3. Облік фінансових активів.

- 3.1. Облік операцій з грошовими коштами.
- 3.2. Облік дебіторської заборгованості.
- 3.3. Облік фінансових інвестицій та інших фінансових активів

Тема 4. Облік нефінансових активів.

- 4.1. Облік основних засобів.
- 4.2. Облік інших необоротних матеріальних активів.
- 4.3. Облік нематеріальних активів.
- 4.4. Знос (амортизація) необоротних активів.
- 4.5. Облік запасів.

Змістовний модуль 2. Облік капіталу, зобов'язань та фінансових результатів.

Тема 5. Облік внесеного капіталу.

- 5.1. Облік капіталу бюджетної установи.
- 5.2. Облік капіталу у дооцінках.

Тема 6. Облік зобов'язань.

- 6.1. Облік довгострокових зобов'язань.
- 6.2. Облік поточних зобов'язань.

Тема 7. Облік фінансового результату.

- 7.1. Закриття рахунків доходів.
- 7.2. Закриття рахунків витрат.

Тема 8. Фінансова та бюджетна звітність суб'єкта державного сектору.

- 8.1. Фінансова звітність
- 8.2. Бюджетна звітність.

Перелік практичних (семінарських), а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Облік в бюджетних установах» для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних/практичних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як: міні-лекції (Тема 1, 4), групова робота (Тема 2, 7), кейс- технології (Тема 8), семінари-дискусії (Тема 6), ділові ігри (Тема 3), ситуаційні завдання (Тема 5,6).

Під час проведення лекційних та лабораторних занять використовуються: пояснювально-ілюстративний, репродуктивні, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький методи викладання.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. Оцінювання результатів навчання студентів відбувається за допомогою контрольних заходів, які включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль знань здобувача проводиться під час практичних занять та передбачає оцінювання здобувачів за такими видами активності:

- 1) виконання та захист практичних завдань (максимально 30 балів);
- 2) творче завдання (максимально – 10 балів);
- 3) колоквиум за першим модулем (максимально – 10 балів);
- 4) колоквиум за другим модулем (максимально 10 балів).

За виконання практичних завдань на практичних заняттях нараховується 5 балів, які розподіляються за наступними критеріями:

3 бал – завдання виконано з деякими помилками та здано без захисту;

4 бал – завдання виконано вірно та здано без захисту;

5 бали – завдання виконано вірно та захищено відповідно до графіку навчального процесу.

Максимальна можлива сума балів, набраних на практичних (семінарських) заняттях – 30 балів.

Самостійна робота оцінюється шляхом перевірки виконання та захисту творчого завдання. Творче завдання (максимальна оцінка - 10 балів). Вимоги до виконання творчого завдання розміщено на сайті ПНС. Творче завдання - презентація матеріалу за обраною темою оцінюється так:

10 балів – зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження відбиває пояснення й висновки стосовно поставлених завдань; робота відповідає предмету та об'єкту дослідження;

8 балів – зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, в запропонованій презентації результатів дослідження подано пояснення й висновки стосовно поставлених завдань щодо обраної тематики;

6 балів– зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження, подано пояснення й висновки стосовно

поставлених завдань; проведено достатнє дослідження стану об'єкту дослідження відповідно меті обраної тематики, але недостатньо коректне визначення напрямків вирішення поставлених завдань, що впливає на коректність висновків;

5 балів – зміст та структура виконаного матеріалу не відповідають меті дослідження;

0 балів – виконання матеріалу відсутнє.

Максимальна сума балів, набраних за самостійну роботу – 20 балів; мінімально можлива – 0 балів.

Колоквиуму за кожним з двох модулів передбачає тестування на сайті ПНС. За

колоквіум студент може отримати максимально 10 балів. До колоквіуму входять 20 тестів різного рівня, а саме:

прості тести на одну або декілька правильних відповідей у кількості по 12 штук по 0,5 бали кожний. Максимально на 6 балів;

розрахункові тести у кількості по 2 штуки по 2 бали кожний. Максимально на 4 бали.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення письмового іспиту. До іспиту допускають студентів, що мають оцінки не менше ніж 35 балів із максимальних 60 балів поточного контролю знань. Іспит оцінюють за 40-бальною шкалою.

До іспиту включено три завдання різного типу.

Завдання 1 (стереотипне) - 5 балів (студенту потрібно навести бухгалтерські записи за 10 операціями, кожна вірна відповідь по операції оцінюється в 0,5 балів., невірна – 0 балів);

Завдання 2 (діагностичне) - 15 балів (студенту в завданні потрібно надати бухгалтерські записи з розрахованими сумами, окремо бажано показати розрахунок сум. Завдання оцінюється так: 5 балів – бухгалтерські записи, 5 балів - розраховані суми, 5 бали - наведені розрахунки);

Завдання 3 (евристичне) - 20 балів (студенту в завданні потрібно надати бухгалтерські записи з розрахованими сумами, окремо бажано показати розрахунок сум. Та вказати якими документами супроводжується кожна операція. Завдання оцінюється так: 5 балів – бухгалтерські записи, 15 балів -розраховані суми, 5 бали - наведені розрахунки);5 бали - первинні документи та реєстри).

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мах бал
1	2	3	4
Змістовий модуль1. Основи побудови бухгалтерського обліку бюджетних установ. Облік активів.			
<i>Аудиторна робота</i>			
ТЕМА 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в бюджетних установах.	Лекція 1 за питаннями 1. Організаційно-правові засади діяльності бюджетних установ. 2. Бухгалтерський облік в державному секторі. 3. Облікова політика бюджетних установ, її зміст.	Активна робота	
	Практична робота 1. Класифікація активів, капіталу та зобов'язань розпорядників бюджетних коштів.	Виконання практичної роботи	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття		
<i>Аудиторна робота</i>			
ТЕМА 2. Облік доходів і витрат	Лекція 2 за питаннями 1. Розпорядники коштів, їхні права та обов'язки. 2. Класифікація та визнання доходів та витрат. 3. Розкриття інформації про доходи та витрати..	Активна робота	
	Практична робота 2. Складання кошторису дошкільного навчального закладу. Відображення витрат на рахунках бюджетних установ.	Виконання практичної роботи	5

	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття		
ТЕМА 3. Облік фінансових активів	Аудиторна робота		
	Лекція 3 за питаннями 1. Облік операцій з грошовими коштами. 2. Облік дебіторської заборгованості. 3. Облік фінансових інвестицій та інших фінансових активів	Активна робота	
	Практична робота 3. Облікові реєстри бухгалтерського обліку та техніка їх реєстрації, сутність форм бухгалтерського обліку. Заповнення Картки аналітичного обліку касових видатків та меморіального ордеру №2. Практична робота 4. Облік розрахунків з дебіторами, заповнення меморіального ордеру №4. Облік розрахунків з підзвітними особами та заповнення авансового звіту.	Виконання практичної роботи	5
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, підготовка творчого завдання		
ТЕМА 4. Облік нефінансових активів	Аудиторна робота		
	Лекція 4, 5 за питаннями 1. Облік основних засобів. 2. Облік інших необоротних матеріальних активів. 3. Облік нематеріальних активів. 4. Знос (амортизація) необоротних активів. 5. Облік запасів.	Активна робота	
	Практична робота 5. Облік придбання, безоплатного отримання та вибуття основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Нарахування амортизації та її відображення в обліку. Практична робота 6. Облік запасів та МШП.	Виконання практичної роботи	5
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.		
Змістовий модуль 2. Облік капіталу, зобов'язань та фінансових результатів.			
ТЕМА 5. Облік внесеного капіталу	Аудиторна робота		
	Лекція 6 за питаннями 1. Облік капіталу бюджетної установи. 2. Облік капіталу у дооцінках.	Активна робота	
	Колоквіум за темами 1-4	колоквіум	10
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, підготовка до колоквіуму		
ТЕМА 6. Облік зобов'язань	Аудиторна робота		
	Лекція 7, 8 за питаннями 1. Облік довгострокових зобов'язань. 2. Облік поточних зобов'язань.	Активна робота	
	Практична робота 8 Складання таблицю обліку використання робочого часу. Практична робота 9. Складання розрахунків допомоги з тимчасової втрати працездатності та сум оплати за дні відпустки.	Виконання практичної роботи	5
	Самостійна робота		

	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття		
ТЕМА 7. Облік фінансового результату	Аудиторна робота		
	Лекція 9,10 за питаннями 1. Закриття рахунків доходів. 2. Закриття рахунків витрат.	Активна робота	
	Практична робота 10. Закриття рахунків доходів. Закриття рахунків витрат.	Виконання практичної роботи	5
	Захист творчого завдання	захист	10
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, підготовка творчого завдання		
ТЕМА 8. Фінансова та бюджетна звітність суб'єкта державного сектору.	Аудиторна робота		
	Лекція 11, 12 за питаннями 1. Фінансова звітність 2. Бюджетна звітність.	Активна робота	
	Практична робота 11. Складання звітності	Виконання практичної роботи	5
	Колоквіум за темами 4-8		10
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, підготовка до колоквіуму		
Всього за семестр			60
Іспит			40

Рекомендована література

Основна

1. Бюджетний кодекс України 19.08.2022 № 2043-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/sp:max50:nav7:font2#Text>
2. Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету від 12.03.2012 № 333 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12#n16>
3. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі від 31.12.2013 № 1203 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14#Text>
4. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі від 29.12.2015 № 1219 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#n24>
5. Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами від 29.12.2015 № 1219 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0086-16#Text>

6. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>
7. Безверхий К. В. Б 39 Облік в бюджетних установах: Навч. посіб. / К. В. Безверхий. – Київ: «Центр учбової літератури», 2020. – 312 с.

Додаткова

8. Облік у кредитних та бюджетних установах. Практикум для студентів спеціальності 071 "Облік і оподаткування" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / укл. Н. В. Глебова, О. М. Кудіна, А. О. Литвиненко; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (87 с. / 311 КБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23353>
9. Облік у кредитних та бюджетних установах. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 071 "Облік і оподаткування" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. Н. В. Глебова, О. М. Кудіна, В. В. Тютлікова, К. В. Сатушева; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (193 КБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. - 48 с.; URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26528>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. Офіційний сайт Верховної ради України. <https://zakon.rada.gov.ua>
11. Офіційний сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=477#section-9> та <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8090>